

формування деяких професійно-важливих якостей особистості; розвиток стійкого, позитивного відношення працівника до своєї професії.

Адаптація працівника до підприємства може бути активною, коли він впливає на колективні норми, цінності, форми взаємодії тощо для того, щоб змінити їх та пристосувати до своїх потреб, та пасивно, коли прагнення впливати на середовище немає.

З метою поліпшення процесу адаптації нових працівників до умов праці керівникам підприємств будь-якої власності доречно запланувати та провести систему заходів, які, зокрема, передбачають закріплення одного з працівників відділу кадрів відповідальним за проведення процесу адаптації нових працівників; складення та затвердження типового плану проведення певних адаптаційних заходів; складення списків досвідчених працівників, які за своїми професійними та особистісними якостями можуть здійснювати наставницьку діяльність; проведення психологічної підготовки наставників до наставницької діяльності; залучення психолога до проведення консультативної роботи з питань покращання проведення процесу адаптації та з метою проведення ролевих ігор, направлених на згуртованість колективу тощо.

Список використаних джерел

1. Благонадежность и лояльность персонала / К.В. Харський. - СПб. : Питер, 2003. - С. 3841.
2. Базарова Т.Ю., Еремина Б.Л. Управление персоналом / Т.Ю. Базарова, Б.Л. Еремина. - М. : Академия, 2008. - 224 с.
3. Кибанов А.Я. Основы управления персоналом: Учебник / А.Я. Кибанов. - М.: ИНФРА-М, 2005. - С. 29-45.

ВИЩА ОСВІТА В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ ТА ШВЕЙЦАРІЇ

Остафійчук Тетяна Василівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Жолковська Крістіна Костянтинівна, студент магістратури навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Вищу освіту в США зазвичай отримують протягом 4 років навчання в коледжі чи університеті. У 2009 році в США діяло 4352 вищих навчальних заклади. У 2008 36 % випускників ВНЗ пройшли навчання по 4 - річній програмі (бакалаврат) і 57 % - по 6- ти річній (бакалаврат + магістратура).

У 2001 у ВНЗ США навчалось 515 000 іноземних студентів з 17500000 в цілому, з яких 60 % - з Азії. В американській розмовній мові всі ВНЗ зазвичай називаються коледжами (англ. college), навіть якщо вони університети.

Всі програми навчання в державних і приватних ВНЗ проходять акредитацію у відповідних громадських акредитаційних радах (програми магістратури та докторантури - кожна спеціальність окремо). Існують також коледжі та університети, які не пройшли акредитацію, наприклад: так звані Млини дипломів, де дипломи просто продають усім бажаючим; деякі Біблійні коледжі та інші релігійні організації, програми яких не є академічними.

ВНЗ США можна розділити на три типи, які як правило сильно відрізняються один від одного, головним чином за кількістю студентів. Одна з головних відмінностей - наявність науково-дослідних програм і програми аспірантури, яка відрізняє коледж від університету. Коледж - це вищий навчальний заклад, який займається, в основному, навчанням студентів, а наукова робота, якщо і є, залишається на другому плані. Переважна більшість чотирирічних коледжів - маленькі (менше 2 000 студентів) і приватні, хоча останнім часом почали з'являтися коледжі штатів, створені для талановитих студентів штату.

Університети діляться на два типи: приватні університети та університети штатів, фінансовані владою конкретних штатів. Університети штатів часто дуже великі і як правило дешо поступаються в престижі приватним. їх головна мета - навчати студентів зі свого штату, і тому для студентів з інших штатів і конкурс і плата за навчання зазвичай більше. У багатьох університетах штатів великі групи, мало уваги викладачів до студентів і бюрократія. Проте, студенти, навіть з інших штатів і країн,

збираються в кращі університети штатів (Вірджинський, Мічиганський, Каліфорнійський університет в Берклі).

До числа приватних університетів належать найвідоміші американські ВНЗ, такі як Гарвард, Єль, Принстон, Стенфорд, МІТ і «Калтех». Велика частина їх - середньої величини, хоча є і дуже маленькі (Каліфорнійський технологічний інститут) і дуже великі (Університет Південної Каліфорнії).

Місцеві коледжі зобов'язані за законом надавати освіту будь-якому жителю місцевості, але вступ в американські чотирирічні ВНЗ - часто тривалий і складний процес. Заява про прийом - це довга анкета, на якій вступник записує не лише свої оцінки в школі і на стандартних іспитах, а й свої інтереси, досягнення та нагороди позашкільної програми, а також один або декілька творів на задані теми. Крім того учень зобов'язаний подати рекомендації від учителів і, в деяких ВНЗ, проїти інтерв'ю з випускником - волонтером.

Оскільки стандарти в різних школах дуже різні, оцінки зазвичай мало говорять про підготовленість учнів. Тому їх обов'язково результати стандартних іспитів. Зазвичай абітурієнти повинні скласти один з двох загальних іспитів - SAT Reasoning Test або АСТ, а в деяких випадках - один або кілька іспитів SAT Subject Tests, які перевіряють знання з певних предметів.

ВНЗ часто звертають увагу на позапрограмні досягнення абітурієнтів: у спорті, мистецтві, громадській роботі, і приймають тих, хто особливо проявив ініціативу і тих, хто, додасть яскравості і різноманітності в життя ВНЗ.

Вчительські рекомендації дуже важливі, оскільки вони допомагають судити і про талант, і про старанність, і про інші якості студента. Твори допомагають відібрати найоригінальніших і винахідливих школярів, а інтерв'ю часто показують, наскільки характер школяра підходить до характеру ВНЗ. Багато школярів вступають у кілька ВНЗ. Щоб зменшити кількість паперів або мережевих форм багато ВНЗ приймають Стандартну заяву (англ. Common Application).

У найбільших університетах абітурієнт зазвичай повинен надходити на певний факультет, але у велику частину ВНЗ він вступає до ВНЗ взагалі. Навіть там, де потрібно вступати на факультет, є способи перейти з факультету на факультет. В інших ВНЗ студент повинен вирішити, в чому спеціалізуватися, наприклад першого, а іноді другого курсу. Іноді на додаток до основної спеціальності (major) можна додати одну або більше додаткових (minor) спеціальностей, іноді можна вибрати дві або навіть три основних спеціальності.

Відвідування кожного курсу дає певну кількість кредитів, які мають певне число годин роботи на тиждень над цим курсом. Студент може вибирати курси, але він повинен заробити більше мінімуму і менше максимуму кредитів і виконати вимоги ВНЗ за спеціальністю або спеціальностями. Вимоги можуть бути конкретні («векторний аналіз») або загальні («9 кредитів гуманітарних наук») і можуть бути виконані в будь-який час до отримання диплома.

Нища освіта в Швейцарії відрізняє прикладний характер: більшість викладачів і майже половина студентів беруть участь у дослідницькій роботі. Держава виділяє на науку близько 2,6 % від ВВП, що вище середнього рівня. На освіту спрямовується 5,2 % ВВП. Для порівняння - в Росії трохи менше 3%, в Китаї - 3%, Німеччині - 4,5 %, Англії та США - 5,5 %. При цьому держава успішно стимулює участь у розвитку науки приватного сектора. Така політика держави привела до того, що маленька Швейцарія стала світовим лідером у наукових дослідженнях нарівні з таким гігантом, як США. Наукові центри, що працюють в області вивчення космосу, атомної енергії, нанотехнологій, і розташовані в Швейцарії, відомі в усьому світі. Секрет такої ефективності державної політики простий: Швейцарія не пішла шляхом комерціалізації освіти. Залишивши вартість навчання у своїх ВНЗ на мінімальному рівні, країна створила всі умови для того, щоб талановита молодь з усього світу згайчувала науковий потенціал Швейцарії. У навчання кожного студента в Швейцарії вкладаються кошти, які набагато перевищують середній рівень (21000 доларів проти 14000). За цим параметром Швейцарія і США - безумовні лідери.

При цьому якщо в США частка витрат громадян при навчанні у ВНЗ становить більше 60%, у Великобританії - 65 %, в Канаді - понад 40 %, а в Росії близько 35 %, то в Швейцарії - 0. Швейцарські ВНЗ сьогодні одні з

найдешевших у світі не тільки для своїх власних громадян, а й для іноземних студентів. Якість та вартість навчання у ВНЗ Швейцарії приваблює сюди все більше студентів з інших країн.

Список використаних джерел

1. <http://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/fr/index/themen/15.htmT>
2. <http://www.ides.ch/dyn/15421.php>
3. <http://www.universitieshandbook.com/>
4. http://ru.wikipedia.org/wiki/Образование_в_США

ДО ПРОБЛЕМИ ВСТАНОВЛЕННЯ ДІЄЗДАТНОСТІ ТА .. ОСОБЛИВОСТЕЙ ЛІКУВАННЯ ПСИХІЧНО ХВОРИХ В УКРАЇНІ

Власенко Софія Борисівна, кандидат психологічних наук, викладач кафедри психології та педагогіки навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Відповідно до статті 30 Цивільного кодексу України, цивільну дієздатність має фізична особа що усвідомлює значення своїх дій та може керувати ними, набувати для себе цивільних прав і самостійно їх реалізувати, а також здатність своїми діями створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність за невиконання. Об'єм цивільної дієздатності фізичної особи визначається Цивільним кодексом України і може бути обмежений виключно у випадках і у порядку, що встановлений законом [3, стаття 30].

Єдиною підставою для визнання фізичної особи недієздатною є наявність у неї хронічного стійкого психічного розладу, внаслідок якого особа не здатна усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними.

Фізична особа оголошується недієздатною лише на підставі судового рішення [3, стаття 39].

Тяжкий психічний розлад - це розлад психічної діяльності (затмарення свідомості, порушення сприймання, мислення, волі, інтелекту чи пам'яті), який позбавляє особу здатності адекватно усвідомлювати оточуючу дійсність, свій психічний стан та поведінку [1].

Закон України «Про психіатричну допомогу» передбачає презумпцію психічного здоров'я. Психіатрична допомога в Україні надається з урахуванням принципів законності, гуманності, дотримання прав людини та громадянина, добровільності, доступності та необхідності та достатності заходів лікування з мінімальними соціально-правовими обмеженнями [1, стаття 4]. Слід зазначити, що в окремих випадках особа може бути госпіталізована до лікувального закладу у примусовому порядку. Підставою для цього є вчинення чи вияв реальних намірів вчинити дії, що являють собою безпосередню небезпеку для неї чи для оточуючих або неспроможність самостійно задовольнити свої основні життєві потреби [1, стаття 14]. Особа, що була госпіталізована у примусовому порядку, або її законний представник має право подати судове клопотання щодо припинення госпіталізації.

Тяжкі психічні розлади є підставою для подання в суд матеріалів для звільнення засуджених від подальшого відбування покарання. Відповідно до наказу Державного департаменту України з питань виконання покарань та Міністерства охорони здоров'я України від 18.01.2000 №3/6 [2] до таких захворювань належать:

1. Шизофренічні психози безперервні (проста, гебефренна, кататонічна, параноїдна форми) та нападopodobні прогресивні форми з несприятливим перебігом.

2. Маніакально-депресивний психоз циркулярного типу з маніакальними та депресивними фазами, що часто змінюються, із змішаним психотичним станом, безперервним перебігом захворювання.

3. Психотичні порушення внаслідок органічного враження головного мозку: усі форми синильної деменції, атеросклеротичне слабоумство, Корсаковський психоз (алкогольний, сифілітичний, травматичний), органічне слабоумство.

4. Затяжні реактивні психози з прогресивним перебігом із залученням соматичної ланки, що набувають характеру хронічного психічного захворювання.